

Komunikat

dotyczący sposobu obliczenia 30% energii elektrycznej
w odniesieniu do której podmiot uzyskał rekompensaty za rok 2021 i lata następne
na potrzeby wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 12a ust. 1
w sposób określony w **art. 12a ust. 2 pkt 2** ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat
dla sektorów i podsektorów energochłonnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1393 ze zm., dalej „Ustawa”)

Zgodnie z obowiązującym od dnia 14 lipca 2022 r. brzmieniem art. 12a ust. 1 Ustawy podmioty, które uzyskały rekompensaty i:

- 1) zaliczają się do tzw. „dużych” przedsiębiorstw¹ oraz
- 2) z audytów energetycznych tych przedsiębiorstw wynika, że w przedsiębiorstwie zostały zidentyfikowane przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej, dla których okres zwrotu z nakładów nie przekracza trzech lat (nie należy mylić z okresem uzyskiwania oszczędności energii wskazanym w odniesieniu do danego przedsięwzięcia w zawiadomieniu o przeprowadzeniu audytu składanym do Prezesa URE na potrzeby realizacji obowiązku określonego w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166 ze zm.),

zobowiązane są do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych bądź poprawy efektywności energetycznej.

Obowiązek ten **należy realizować w odniesieniu do rekompensat uzyskanych za lata 2021 -2030.**

Rozliczając wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 12a ust. 1 Ustawy, do dnia 31 grudnia roku, w którym podmiot uzyskał rekompensaty, przedstawia on Prezesowi URE wskazane w art. 12b ust. 3 Ustawy dokumenty, w tym sprawozdanie przygotowane zgodnie ze wzorem, który określony został w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie wzoru sprawozdania potwierdzającego wykonanie obowiązku ograniczenia emisji gazów cieplarnianych lub poprawy efektywności energetycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2765).

Art. 12a ust. 1

*Podmiot, któremu zostały przyznane rekompensaty, będący podmiotem, o którym mowa w art. 36 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166), **jest obowiązany do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych** w rozumieniu art. 3 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych **lub poprawy efektywności energetycznej** w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej.*

Jednym ze sposobów realizacji tego obowiązku jest spełnienie warunku, o którym mowa w art. 12a ust. 2 pkt 2 Ustawy. Przepis ten stanowi, iż:

*Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za spełniony, jeżeli podmiot, o którym mowa w ust. 1 wykazał, że w roku kalendarzowym, za który zostały przyznane rekompensaty, **co najmniej 30% energii elektrycznej, w odniesieniu do której podmiot ten uzyskał rekompensaty, zostało wytworzonej ze źródeł zapewniających uniknięcie emisji gazów cieplarnianych** w rozumieniu art. 3 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.*

¹ Szczegółowe informacje dotyczące obowiązku sporządzenia audytu energetycznego przedsiębiorstwa znajdują się w informacji Prezesa URE nr 46/2016 z dnia 27 września 2016 r. ([Informacja nr 46/2016 - Komunikaty Prezesa URE - Urząd Regulacji Energetyki](#))

Mając na uwadze wątpliwości podmiotów zobowiązanych w tym zakresie zgłaszane do Urzędu Regulacji Energetyki poniżej przedstawiono przykłady, jak należy dokonać obliczenia **30% energii elektrycznej, w odniesieniu do której podmiot zobowiązany uzyskał rekompensaty za dany rok** (poniższe przykłady dotyczą roku 2022), w zależności od sposobu wyliczenia wysokości rekompensat (art. 7 ust. 1 - 3 Ustawy).

Przykład 1.

Dotyczy produktów, dla których zastosowanie ma wskaźnik efektywności zużycia energii elektrycznej określony w załączniku nr 2 do Ustawy, tzw. benchmark produktowy (**art. 7 ust. 1 Ustawy**).

Przykładowy produkt – *masa celulozowa drzewna sodowa, lub siarczanowa inna niż do przeróbki chemicznej*;

Niezbędne dane:

- wielkość produkcji: **AO_t – 5 500 Mg (dana z wniosku)**;
- wartość wskaźnika efektywności zużycia energii dla tego produktu określona w załączniku nr 2 do Ustawy, dla roku kalendarzowego, za który zostały przyznane rekompensaty: **E_t – 0,325 MWh/Mg (dla roku 2022)**.

Wolumen energii elektrycznej (**EE**), za którą podmiot otrzymał rekompensaty oblicza się w następujący sposób:

$$\begin{aligned} \mathbf{EE} &= \mathbf{AO_t} \times \mathbf{E_t} \\ \mathbf{EE} &= 5\,500 \text{ t} \times 0,325 \text{ MWh/Mg} = \mathbf{1787,50 \text{ MWh}}. \end{aligned}$$

Wyliczenie 30% energii elektrycznej, w odniesieniu do której podmiot ten uzyskał rekompensaty:

$$\mathbf{30\% EE = 1787,50 \text{ MWh} \times 30\% = 536,25 \text{ MWh}}.$$

Zatem podmiot zobowiązany musi wykazać, iż co najmniej **536,25 MWh** energii elektrycznej zostało wytworzonej ze źródeł zapewniających uniknięcie emisji gazów cieplarnianych.

Przykład 2.

Dotyczy produktów, dla których zastosowanie ma wskaźnik emisyjności, dla którego wartość wyrażona jest w Mg CO₂/Mg, tzw. benchmark wskaźnika emisyjności (**art. 7 ust. 2 Ustawy**). W tym przypadku do obliczenia wysokości rekompensat konieczne jest obliczenie wskaźnika efektywności zużycia energii elektrycznej (**E**).

Przykładowy produkt – *odlew żeliwny*;

Niezbędne dane:

- wielkość produkcji: **AO_t – 7 800 Mg (dana z wniosku)**;
- wartość wskaźnika emisyjności dla produktu z uwzględnieniem zamienności paliw i energii elektrycznej określona w pkt 2 załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447 z dnia 12 marca 2021 r.: **We – 0,282 MgCO₂/Mg (wartość wskaźnika emisyjności na lata 2021 - 2025)**;
- stosunek odpowiednich emisji pośrednich określanych dla każdego z produktów w roku kalendarzowym, za który są przyznawane rekompensaty, do sumy wszystkich emisji bezpośrednich i odpowiednich emisji pośrednich obliczonych zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) 2019/331: **Ep – 0,9307 (dana z wniosku)**;
- przeciętna wartość intensywności emisji: **Ie – 0,376 MgCO₂/MWh**.

Wartość wskaźnika efektywności zużycia energii oblicza się zgodnie ze wzorem:

$$E = \frac{We \times Ep}{Ie}$$

$$E = \frac{0,282 \text{ MgCO}_2/\text{Mg} \times 0,9307}{0,376 \text{ MgCO}_2/\text{MWh}} = \mathbf{0,698 \text{ MWh/Mg}}$$

Wartość wskaźnika efektywności zużycia energii dla tego produktu: **E – 0,698 MWh/Mg**

Ilość energii elektrycznej (**EE**), za którą podmiot otrzymał rekompensaty oblicza się w następujący sposób:

$$\begin{aligned} EE &= AO_t \times E \\ EE &= 7\,800 \text{ t} \times 0,698 \text{ MWh/Mg} = \mathbf{5\,444,40 \text{ MWh}} \end{aligned}$$

Wyliczenie 30% energii elektrycznej, w odniesieniu do której podmiot ten uzyskał rekompensaty:

$$\mathbf{30\% EE = 5\,444,40 \text{ MWh} \times 30\% = 1\,633,32 \text{ MWh}}$$

Aby wykonać obowiązek, o którym mowa powyżej podmiot zobowiązany musi wykazać, że co najmniej **1 633,32 MWh** energii elektrycznej zostało wytworzone ze źródeł zapewniających uniknięcie emisji gazów cieplarnianych.

Przykład 3.

Dotyczy produktów, dla których nie ma zastosowania benchmark produktowy ani benchmark wskaźnika emisyjności, ale ma zastosowanie tzw. wskaźnik efektywności zużycia energii rezerwowej (**art. 7 ust. 3 Ustawy**).

Przykładowy produkt – *półprodukt z aluminium*;

Niezbędne dane:

- produkcja – **10 200 Mg (dana z wniosku)**;
- zużycie energii elektrycznej na wytworzenie produktu energochłonnego **BEC₁ – 3 600 MWh (dana z wniosku)**;
- wartość wskaźnika efektywności zużycia rezerwowej energii elektrycznej w odniesieniu do produktów z sektorów lub podsektorów energochłonnych w wysokości określonej w załączniku nr 3 do Ustawy dla roku kalendarzowego, za który są przyznawane rekompensaty **EF₁ – 79,128 % (dla roku 2022)**.

Ilość energii elektrycznej (**EE**), za którą podmiot otrzymał rekompensaty oblicza się w następujący sposób:

$$\begin{aligned} EE &= BEC_1 \times EF_1 \\ EE &= 3\,600 \text{ MWh} \times 79,128 \% = \mathbf{2\,848,60 \text{ MWh}} \end{aligned}$$

Wyliczenie 30% energii elektrycznej, w odniesieniu do której podmiot ten uzyskał rekompensaty:

$$\mathbf{30\% EE = 2\,848,60 \text{ MWh} \times 30\% = 854,58 \text{ MWh}}$$

Aby wykonać obowiązek, o którym mowa powyżej podmiot musi wykazać, że co najmniej **854,58 MWh** energii elektrycznej pochodzi ze źródeł zapewniających uniknięcie emisji gazów cieplarnianych.

Powyższy obowiązek można zrealizować na dwa sposoby (zgodnie z art. 12 ust. 5 Ustawy) poprzez:

- umorzenie gwarancji pochodzenia, o którym mowa w art. 124a ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 ze zm.), na rzecz podmiotu zobowiązanego, dokonane nie wcześniej niż w roku kalendarzowym, za który temu podmiotowi zostały przyznane rekompensaty, lub
- wytworzenie przez podmiot zobowiązany energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w rozumieniu art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w roku kalendarzowym, za który zostały przyznane rekompensaty, w instalacjach odnawialnego źródła energii w rozumieniu art. 2 pkt 13 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii i zużycie tej energii elektrycznej na jego własne potrzeby.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że obowiązek ten można zrealizować wykorzystując obydwa sposoby łącznie tj. sumując wolumen energii elektrycznej wynikający z umorzenia gwarancji pochodzenia oraz energii elektrycznej wytworzonej przez podmiot zobowiązany z należących do niego odnawialnych źródeł energii.

Jednocześnie informuję, że anonimizacja numeru DKN (oznaczenie wytwórcy energii elektrycznej) zawartego w gwarancji pochodzenia (pod warunkiem identyfikacji tej gwarancji), nie będzie miała wpływu na realizację powyższego obowiązku.

UWAGA!

Zgodnie z art. 20 Ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw z dnia 23 czerwca 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1477 ze zm.): **WYKONANIE OBOWIĄZKU, O KTÓRYM MOWA W ART. 12A UST. 1 USTAWY ZA ROK 2021 W SPOSÓB, O KTÓRYM MOWA W ART. 12A UST. 5 PKT 1 MOŻE ZOSTAĆ DOKONANE NAJPÓŹNIEJ DO DNIA 31 GRUDNIA 2023 r.** Oznacza to, iż w przypadku gdy podmiot zobowiązany będzie realizował za rok 2021 obowiązek poprzez umorzenie gwarancji pochodzenia, gwarancje te mogą zostać umorzone w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

WYKONANIE OBOWIĄZKU W ODNIESIENIU DO REKOMPENSAT UZYSKANYCH ZA ROK 2022 NALEŻY DOKONAĆ NAJPÓŹNIEJ DO DNIA 31 GRUDNIA 2023 ROKU (TZN. ROKU, W KTÓRYM REKOMPENSATY ZOSTAŁY PRZYZNANE).

Analogicznie należy postępować w przypadku uzyskiwania rekompensat za kolejne lata i realizowania obowiązku poprzez umorzenie gwarancji pochodzenia (przykładowo wykonanie obowiązku w odniesieniu do rekompensat uzyskanych za rok 2023, które zostaną przyznane w roku 2024, należy dokonać do 31 grudnia 2024 r.).